

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6P/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121278336
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6121278336.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. P., K.. XX. XX. XXXX, bytom R. G. G. P. Ž. - D. V. P. U. Y., W. W. B. XX, J. zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov: matka - Q. Š., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. O., I. Č. R. G. G. P. Ž. - D. V. P. U. Y., B. XX, J. a otec - X. P., K.. XX.XX.XXXX trvale bytom P. Z. XX v konaní o K. K. - J. P., K.. XX.XX.XXXX, I. O. P. Z. XX na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky na zverenie maloletej U. do jej náhradnej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 30.03.2021 bol Okresnému súdu Banská Bystrica predložený návrh navrhovateľky, ktorým žiadala zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že je manželkou otca maloletej, o ktoré sa starali spoločne ako manželia od veku jej 3 mesiacov, kedy ju matka opustila a odišla do Českej republiky. O maloleté dieťa nejavila žiaden záujem. Keď matka prišla naspäť na Slovensko, otec ju kontaktoval ohľadom zverenia maloletej do jeho starostlivosti. O maloletú sa však nikdy nezaujímal a neprejavoval o ňu záujem ani keď sa vrátila. Otca obvinila z toho, že ju týra a podala na neho trestné oznámenie. Keď bol otec vo väzbe, tak prišla v sprievode polície a sociálnych pracovníčok, maloletú vzala a odišla. Matka má okrem toho ďalších 5 detí, ktoré sú v detskom domove. Ona s otcom maloletej sa ujali maloletej a vychovávali ju ako vlastnú, dokonca navrhovateľku volala mama. V súčasnosti je otec vo väzbe a maloletá nemá k biologickej matke vybudovaný citový vzťah. Navrhovateľka má dôvodnú obavu o život a zdravie maloletej, z daného dôvodu aj s poukazom na to, že otec maloletej sa nachádza vo väzbe a nemôže sa o ňu postarať, žiada o zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Dňa 30.05.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľky, v ktorom namietala príslušnosť súdu a žiadala, aby vo veci rozhodol Okresný súd Banská Bystrica. Ďalej uviedla, že jej vlastné deti sú na maloletú U. navyknuté, nesmierne im chýba, z daného dôvodu by sa chceli s ňou stretávať.

3. Vo veci bolo dňa 01.06.2022 nariadené pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka, matka, otec ako aj kolízna opatrovníčka.

4. Navrhovateľka na pojednávaní predložila doklady preukazujúce to, že matka sa o maloleté deti nestará. Taktiež uviedla, že sama je matkou a svoje deti nikdy neopustila, na rozdiel od matky. Zároveň dodala, že zo strany otca nedošlo k týraniu matky.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že si je vedomá svojej chyby, ktorú ľutuje. Nemá nič proti tomu, aby sa deti s otcom stretávali, avšak vzhľadom na to, že otec má k nej zakázaný styk a deti sa samotné s otcom stretávať nemôžu, vzhľadom na to, že sa nevideli dlhšie časové obdobie, pripadalo by do úvahy len stretnutie za prítomnosti pracovníčok centra. V záverečnej reči uviedla: „čo všetko je navrhovateľka ochotná urobiť pre to, aby mala 200,--Eur alebo 300,--Eur.“

6. Otec na pojednávaní uviedol, že v čase, keď matka opustila maloletú poberala materské a aj napriek tomu, že sa on o maloletú staral, neposielala mu žiadne peniaze. Maloletú má rád a má s ňou vytvorený dobrý vzťah. Chcel by sa s ňou stretávať, avšak je mu bránené buď zo strany matky alebo centra. V záverečnej reči uviedol, že pokiaľ mu deti budú opätovne zverené, tak nemá záujem o to, aby matka platila výživné.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti navrhovateľky ako aj matky, kde bolo zistené, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté deti. Z daného dôvodu žiadali návrh zamietnuť.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako aj výsluchom účastníkov konania a zistil nasledovný skutočný stav vecí:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k.38P/37/2021-107 zo dňa 27.07.2021 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 50,--Eur mesačne, pričom styk upravený nebol. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14CoP/32/2021-147 zo dňa 12.10.2021.

9. Zo záznamu zo dňa 23.07.2014 je zrejmé, že bola vykonaná návšteva v rodine Š. za účelom prešetrenia prirodzeného prostredia. Matka odišla k susedom, ktorí boli pod vplyvom alkoholu, pričom deti nechala na chodbe. Následne sa o rodine informovali v miestnej predajni potravín, kde im bolo oznámené, že matka sa o deti vôbec nestará, necháva ich celé dni túlať sa po ulici, nekúpi im nič na jedenie. Pokiaľ príde na nákup, kúpi si cigarety, kávu a alkohol. Ďalej uviedli, že deti často konzumujú potraviny, ktoré predavačky vyradia ako potraviny po záruke.

10. Zo zápisnice o trestnom oznámení je zrejmé, že 31.07.2014 bolo podané trestné oznámenie o spáchaní trestného činu na Q. Š.. Oznamovateľka uviedla, že matka opustila štyri maloleté deti a ušla s najstaršou dcérou údajne do Českej republiky. Zároveň bolo podozrenie, že deťom dala lieky na spanie a tieto deti nemôžu zobudiť. Z daného dôvodu sa volala záchranná služba. Po vyšetrení boli deti v poriadku.

11. Z uznesenia Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2PPOm/1/2014-23 bolo zistené, že maloleté deti E., I., X. U. L. Š. boli dočasne zverené do starostlivosti Detského domova H.. Následne rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 32P/60/2015-177 zo dňa 15.12.2015 bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Detskom domove H..

12. Z oznámenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny je zrejmé, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá prídavok na dieťa v aktuálnej výške 51,76 Eur a rodičovský príspevok vo výške 280,--Eur.

13. Z oznámenia sociálnej poisťovne je zrejmé, že rodičia nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, úrazových ani dôchodkových dávok. Otec je dočasne práceneschopný od 17.01.2022, práceneschopnosť stále trvá.

14. Zo správy z prešetrenia pomerov bolo zistené, že matka spolu s maloletou U. a U. bola do Zariadenia R. G. G. P. Ž.H. B. J. prijatá dňa 29.03.2021 z dôvodu, že sa ocitla v nepriaznivej životnej situácii a nemala vlastné bývanie. Od uvedenej doby sa matka príkladným spôsobom stará o maloleté deti. Maloleté deti sú čisté, dobre živené, nejavia žiadne známky zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Matka zabezpečuje okrem starostlivosti o deti aj pravidelne teplú stravu. Matka deťom zabezpečuje denný režim, ktorý vie naplánovať hrou, voľným časom a relaxom. Zamestnanci vykonávajú nepretržitý dohľad nad matkou a maloletými deťmi. Otec naďalej žije v menšom dome v jednej domácnosti s navrhovateľkou a ich maloletými deťmi. Otec bol na základe rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 5T/55/2021 zo dňa 21.02.2022 uznaný za vinného za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a b) ods. 3 písm. a) , d) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky. Trest mu bol podmienenečne odložený, bol uložený probačný dohľad v trvaní 5 rokov.

15. Zo správy Občianskeho združenia G. P. Ž. je zrejmé, že maloleté deti sú čisté, dobre živené, nejavia žiadne známky zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Matka absolvuje s maloletými deťmi všetky povinné lekárske prehliadky a vyšetrenia. Maloleté deti prospievajú v rámci pásma normy. Deti sú citovo

naviazané na matku. Matka zabezpečuje momentálne starostlivosť aj o maloletú Q. S., ktorá je jej vnučkou z dôvodu, že jej matka nemala vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa.

16. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

17. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

18. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

19. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

21. V súvislosti s námietkou navrhovateľky ohľadom miestnej príslušnosti súd uvádza, že pre konanie nie je dôležité, kde má maloleté dieťa hlásený trvalý pobyt. Zákonné ustanovenie § 112 ods. 1 CMP uvádza, že na konanie je príslušný súd, kde má maloleté dieťa bydlisko t.j. obvyklý pobyt. Maloletá bola na základe rozsudku Okresného súdu zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom matke vzhľadom na neexistenciu bytových podmienok bolo poskytnuté miesto v Centre pre deti a rodiny v J., kde sa maloleté dieťa zdržiava od 29.03.2021. Vzhľadom na uvedené je obvyklým pobytom maloletej Centrum pre deti a rodiny J., ktoré sa nachádza v obvode Okresného súdu Lučenec. Z daného dôvodu je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Lučenec pre rozhodnutie veci.

22. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletá U. bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju nepretržite vykonáva od marca roku 2021. Na strane matky neboli zistené žiadne pochybenia v oblasti starostlivosti o deti. Naopak matka je neustále pod kontrolou Občianskeho združenia, z ktorého vyjadrenia bolo zrejmé, že matka sa príkladne stará o maloleté deti, zabezpečuje im teplú stravu a navrhuje im voľný čas tak, že ho primerane rozdelí medzi zábavu a relax. Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na to, že matka svojvoľne opustila maloleté dieťa v roku 2014, súd v tomto smere poznamenáva, že pre rozhodnutie je smerodajný spôsob starostlivosti matky v čase vyhlásenia rozhodnutia. Súdu bolo preukázané, že v čase rozhodovania je deťom zabezpečená príkladná starostlivosť a teda skutočnosť, že sa matka nestarala o maloleté deti v roku 2014 resp. 2015 nemôže mať vplyv na posúdenie neschopnosti matky sa o deti postarať v súčasnosti, keď zo skutočného stavu veci bolo preukázané, že matka sa o deti príkladne stará. Z daného dôvodu súd nebral do úvahy žiadne listinné dôkazy, ktoré boli predkladané za obdobie rokov 2014 a 2015. Súd ďalej uvádza, že matka svoju chybu oľutovala, zmenila svoj postoj k starostlivosti o maloleté dieťa, o ktoré sa viac ako rok príkladne stará, preto jej musí byť daný priestor na preukázanie skutočností, že sa zmenila. Matka je pritom pod neustálym dohľadom občianskeho združenia. Vzhľadom na to, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti a teda nie sú v jej starostlivosti žiadne nedostatky, súd návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky zamietol. Súd nevidel dôvod na to, aby boli deti odobraté biologickej matke a zverené úplne cudzej osobe aj napriek tomu, že táto sa o maloletú starala do roku 2021. Pokiaľ otec prezentoval, že má záujem starať sa o maloleté dieťa, z jeho strany nebol prednesený žiaden návrh na to, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti, keďže on sám je biologickým otcom maloletej. Súd nerozumie tomu, prečo si otec nepodal návrh na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti sám, ale naopak podporuje svoju manželku v tom, aby boli deti zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Skutočnosť, že jeho manželka

žije s ním v jednej domácnosti na tom nič nemení. Súd má za to, že v prípade zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti manželky otca by dochádzalo len k obchádzaniu zákona a to za účelom získania finančných prostriedkov zo strany navrhovateľky, nakoľko zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby, sociálny systém takejto osobe poskytuje finančné príspevky na to, aby mohla zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).